

Dones artistes: Camille Claudel

Partint del meu desig d'anar introduint des d'aquestes pàgines la història feta per dones artistes començaré per intentar escriure sobre una artista que no surt en molts diccionaris d'art: Camille Claudel (1864-1943), germana del poeta, dramaturg i diplomàtic francès Paul Claudel. Des de la seva infantesa esculpia en fang. El 1882 va ser acceptada com a alumna per Paul Dubois, director de l'Escola Nacional de Belles Arts. Va anar a París el 1883 per ingressar a l'Acadèmia Colarussi, un dels pocs centres que acceptaven a dones. El seu pare va entendre la inclinació cap a l'escultura, però la seva mare es va oposar ja que ho considerava una desviació de les regles de les normes de vida burgesa.

Començar per aquesta artista no està fet a l'atzar, sinó perquè ha estat motiu d'una exposició a la Fundació Mapfre de Madrid, comissariada per Aline Magnien i María López, i que s'ha pogut veure fins el 13 de gener passat amb quasi un centenar d'obres.

El camí, per aquesta artista, va ser dur, per no dir molt dur. Per una banda dona escultora, alumna de Rodin, motiu que feia que la seva obra quedés eclipsada o simplement no vista, això va impedir en el seu temps un reconeixement ben merescut. La

Camille Claudel

creació de Claudel va haver de lluitar amb la del seu mestre i amant, Rodin, amb el qual sempre se l'ha comparat. Malgrat que és cert que en les seves primeres obres es pot veure la influència del mestre (cosa lògica i bona a la vegada, ja que indica que era una bona alumna), la veritat és que ràpidament es començava a apreciar la seva pròpia empremta, el seu propi llenguatge, en el qual es pot apreciar una bona elaboració tècnica i una gran tensió en la posició i tractament de les figures. En observar les obres d'aquesta artista, els primers adjectius que poden venir al nostre pensament són violència, passió, entusiasme, arravatament, ardor... sentiments que només es poden transmetre des de l'escultura gràcies a un gran domini tècnic. Com el seu mestre, va fer un tractament naturalista de la figura humana, amb un modelatge en ocasions abrupte amb el qual volia intensificar l'expressió. Gran semblança amb la realitat, amb exactitud de les proporcions, de l'anatomia i interpretació dels moviments de l'ésser humà. >

La seva mestria va arribar a tal punt que, després de deu anys de relació amb Rodin degut a gelosies, tant com a artistes com a amants, va trencar la relació. Quan es van conèixer ella tenia uns 20 anys i ell uns 43, era un home casat i amb una amant estable Rose Beuret. Això provocava atacs de gelos i baralles. Camille es va quedar embarassada i Rodin la va convèncer perquè avortés, promentent-li que abandonaria a Rose Beuret; però no va ser així, i Claudel el va abandonar. L'artista es va tancar en el seu estudi i va esculpir caps de nens, molts dels quals va destruir després.

Abans d'arribar a tal punt, tots dos artistes van establir un diàleg entre les seves obres que els va portar a la creació de grans obres mestres com *Les portes de d'infern* de Rodin, en les quals Claudel va col·laborar en la realització de figures i *L'abandon* de Camille o *L'age mur*. En aquesta escultura es veu a Camille agenollada i suplicant, dirigint les seves mans cap a Rodin, qui li dona l'esquena mentre una dona mig àngel, mig bruixa (que representa a Rose Beuret), se l'emporta.

Un diàleg, per tant, no harmoniós, sinó tot el contrari, que va portar a l'enfrontament de dos genis, provocant la pèrdua d'un d'ells. Rodin va prescindir de la seva col·laboradora i amant Claudel i ella, darrere l'avortament va patir crisis nervioses i després d'haver mort el seu pare el 3 de març de 1913, la seva família la va internar en un manicomi el 10 de març, en el qual va passar els darrers trenta anys de la seva vida, negant-se a esculpir mentre estigués vivint allà.

Aquest fet va contribuir a la creença que la creativitat femenina sempre va aparellada a ser una amant d'un artista, a la bogeria o al patiment d'alguna malaltia psíquica o física. Tòpics negatius que sempre han atacat a la dona artista i que només des de la història de l'art i des d'exposicions es poden anar esborrant..

INTELECTE
GALERIA D'ART

Pedregar, 10
Telèfon 93 726 51 22
08202 SABADELL

LA
LLAR
DEL
LLIBRE

des de 1.957

TRAC
d'ART

Galeria

EXPOSICIONS
OBRA PERMANENT

PASSEIG DE LA PLAÇA MAJOR, 27
08201 Sabadell • Telf./fax 93 727 37 94